

Kanimo još biti Gradišćanski Hrvati ili ne?

Dragi člani i prijatelji HKD-a!

Ovo Glasilo smo opet posvetili jednoj posebnoj temi. Kanimo vas sve informirati, kako naše društvo i sistem društva gradišćanskohrvatske scene funkcionira. Imamo (morebit naivno) ufanje, da će se pojačati pritisak na odgovorne ljude u institucija Gradišćanskih Hrvatov neka napravu široku reformu djelovanja, ako bi veći broj ljudi znao, kako zec biži.

Na dojučeršnja stranica ćemo ovim Glasilom pokušati predstaviti institucije i osobe koje igraju važne uloge u gradišćanskohrvatskoj sceni, tako da si morete sami napraviti sliku. Osvidočeni smo, da će većina biti istoga mišljenja kot i mi, da ovako ne moremo dalje, ako kanimo zaista obdržati našu narodnu grupu.

Prije nego ide dalje, moramo riješiti principijelno pitanje: Kanimo još biti Gradišćanski Hrvati ili ne? Ako imate u ruku ovo Glasilo, onda ste vjerojatno mišljenja, neka opstane narodna grupa. Ali kako se stoji s vašom dicom? Ste se skrbili, da se nauču naš jezik ili barem da poznaju svoje jerbinstvo, ili je to "stara moda"? Ako da: čedu dati dalje ta veliki jerb?

Ne govorimo o tom, da svaki treba biti aktivist. Ali ako se mi kot društvo zalažemo za to da opstanemo, onda trebamo barem tu sigurnost, da to ne djelamo samo za naš "hobi", nego i da velik broj pripadnikov naše grupe stoji za nami i to pozdravlja. Mi se moremo samo truditi za čim bolje uvjete, da

bude moguće biti Gradišćanski Hrvat. Biti Gradišćanski Hrvati mora svaki sam.

Tako moramo priznati da glavni uzrok za izumiranje naroda i jezika nisu problemi na društvenom sektoru. Ako roditelji daju dalje jezik, onda se obdrži tako i vako. Većkrat to iz različitih uzrokov nije moguće. Ako jedan od roditeljev, ki skupa u stanu živu nezna hrvatski, onda se govori ta jezik, koga svi razumu. Isto valja za prijateljske kruge: ako jedan nezna hrvatski, onda svi minjaju jezik, ar "ne kanimo nikoga diskriminirati". Su Gradišćanski Hrvati, ki kanu govoriti svoj jezik u javnosti zaista diskriminatori? Ovomu pitanju dobro paše vrlo zanimljiva činjenica, ka se je ovako zaista dogodala u jednom hrvatskom selu u južnom Gradišću:

Neki nimac je u nazočnosti jednoga u nimškoj zajednici dobro integriranoga bigunca iz Hrvatske psovao na inozemce: Kako da je moguće, da neki jur desetljeća živu u Austriji, a ne znaju nimški? Hrvatski bigunac mu odgovori (na nimškom jeziku): "A što je s tobom? Jur živiš već od 30 ljet u jednom hrvatskom selu, i ne razumiš nijednu rič hrvatski."

Drugi važni stup za održanje Gradišćanskih Hrvatov, je školstvo. Ali i ovde smo zadovoljni s onim ča imamo, ako se barem ne zatvaraju škole u selu (posebno sredina, jug) i ako si ne trebamo dati predbacivati, da diskriminiramo školare ki neznaju hrvatski. Iako se čini, da se nova nazdornica za hrvatsko manjinsko školstvo zaista trudi, ona sama ne more stvoriti čudo. Na primjer

se je kroz pritisak nekih (i gradišćanskohrvatskih) političarov početkom 1990ih zapisalo u zakon, da se nijedno dite nesmi siliti, da se podučava na hrvatskom jeziku (odnosno dvojezično). Tako je odjava od hrvatskoga podučavanja moguća svaku dob u školskom ljetu. U slučaju odjave se mora organizirati na neki način posebno podučavanje. Kad nigdo ne kani takovu neugodnu situaciju, roditelji lako moru presiliti školnike: "Ako moje dite ne dostane jedinicu, onda ću je odjaviti od hrvatskoga podučavanja".

Uz to se moramo pitati, ča si predstavljamo pod pojmov "hrvatska škola" ili "hrvatski razred". Je li to škola ili razred, ki ima (gradišćansko)hrvatski samo kot predmet ili mislimo na nastavu svih predmetov na (gradišćansko)hrvatskom jeziku, ili barem dvojezično podučavanje?

Ovo je samo mali dio pitanj, ka si moramo kot narodna grupa Gradišćanskih Hrvatov sama staviti. Neki morebit velu, da nije moguće riješiti ovo sve, ali smo jur zaista pokušili? Oni ki stalno govore, da nešto ne ide, su u glavnom oni, ki sve poduzimaju da imaju pravo: Tako blokiraju sve inicijative ke bi osigurale opstanak našega narodna za budućnost. To su oni, ki kroz svoje djelovanje stalno velu: "Oprostite, da vas mi Gradišćanski Hrvati bludimo. Mi ćemo se odmah opet tiho ponašat."

A vi, dragi štitelji si zaista premislite: kanite li još biti Gradišćanski Hrvati? Ako da, onda se mora nešto preminiti. Ako ne, onda morete zatvoriti ovo Glasilo, ar onda je ionako svejedno...

Ča Vas čeka u ovom Glasilu?

Ako po uvodu još niste zatvorili ovo izdanje, onda vam kanimo kratko razjasniti, ča vas čeka u ovom izdanju. To su informacije o djelovanju našega društva i djelomično i drugih društav, ar smo upoznali kroz kontakt s ljudi ki pohodu naš ured, da neke informacije nisu svakomu jasne:

- Kako HKD financira svoje djelovanje?
- Kako funkcionira sistem subvencijav od strane Kancelarstva?
- Kako se financiraju društva i projekti?
- Gdo dostaje subvencije i gdo to odlučići?

Prije nego se bavimo s djelovanjem HKD-a, je važno da gledamo kade društvo stoji na "zemljopisnoj karti" gradišćanskohrvatskih društav u Austriji. Sigurno nije moguće, da nabrojimo sva društva, zato ćemo se baviti u glavnom s "velikimi" društvima.

Čuda ljudi misli, da je HKD jedino veliko društvo. To po broju članov (već od 3000) svakako valja. Sigurno je i, da je HKD najstarije i najpoznatije društvo, ne samo med Gradišćanskimi Hrvatima nego i kod većinskoga naroda. Dokaz za to su bezbrojni ljudi, ki nazovu naš ured iako išću Štampare ili društvo sa sličnom kraticom. Ali posebno ča se tiče političkoga zastupništva je HKD samo jedno od mnogih društav.

Kada neko društvo broji med "velika društva"? U "pred-subvencijskom vremenu" su to bila četira (pro-hrvatska) nadregionalna društva:

- Hrvatsko kulturno društvo (HKD, osnovano 1929.)
- Hrvatsko gradišćansko kulturno društvo u Beču (HGKD, osnovano 1934.)
- Hrvatski akademski klub (HAK, osnovan 1948.)
- Hrvatsko štamparsko društvo (HŠtD, po centralnoj registraciji društav osnovano 1960.).

U sedamdeseti ljeti prošloga stoljeća se je službeno registriralo društvo "Präsidium der SPÖ-Mandatare aus kroatischen und gemischtsprachigen Gemeinden" kot društvo. Ovo društvo je bila platforma za anti-hrvatske aktivnosti bivšega načelnika Štikaprone, Fritza Robaka, ki je bio sam Gradišćanski Hrvat. On je bio na čelu onih, ki su u javnosti (posebno na Poljanci ali i na Stinjaki na jugu) propagirali, neka se ljudi odreću hrvatskoga jezika i kulture i da bi se u budućnosti ponašali kot većinski narod, jednojezični Nimci. To se zove "asimilacija".

U osamdeseti i devedeseti ljeti su utemeljili nekoliko društav, ka brojimo u "po-subvencijsko vrijeme", iako se je Savjet po prvi put sastao 1993. i po prvi put podilio subvencije (Zakon o narodni grupa, ki je predvidio Savjet i subvencije za svaku priznatu narodnu grupu su zaključili 1976.).

Po današnjoj svoti subvencije, brojimo sada nekoliko dodatnih nadregionalnih društav med "velika" društva:

- KUGA - Kulturna zadruha (osnovana 1982.)
- Kroatisches Kultur- und Dokumentationszentrum* (Hrvatski kulturni i dokumentarni centar, HKDC, osnovan 1983.)
- Narodna visoka škola Gradišćanskih Hrvatov (HNVŠ, osnovana 1984.)
- Djelatna zajednica hrvatskih komunalnih političarov u Gradišću (DZ, osnovana 1986.)
- Bildungswerk der Burgenländischen Kroaten* (Društvo za obrazovanje Gradišćanskih Hrvatov, DOGH, osnovano 1991.)
- Znanstveni institut Gradišćanskih Hrvatov (ZIGH, osnovan 1993.)
- Kulturna Zadruha Panonski Institut (PAIN, osnovan 1993.)
- Hrvatski centar (osnovan 1994.)

* Društva su službeno registrirana samo na nimškom jeziku

Ova društva kroz subvencije realiziraju različne projekte, od feštov prik knjig do tečajev. Neki reprezentanti tako imaju i dobru platformu za svoje agiranje na manjinsko-političkom terenu.

Jedno bitno djelovanje na kulturnom sektoru još fali u ovoj orijentaciji: tamburica i folklor.

Prije nego je skoro svako selo imalo svoju vlašću grupu, je HKD svojim plaćenim generalnim sekretarom Matom Klikovićem igralo veliku ulogu pri širenju tamburaške muzike. Kroz podupiranje HKD-a utemeljene su mnoge tamburaške grupe širom Gradišća. Ovo podupiranje je sadržavalo podučavanje ali i financiranje instrumentov.

Posebno po konstituiranju Savjeta za hrvatsku narodnu grupu se je uticaj HKD-a na tamburaška društva sukcesivno smanjio. Velik uzrok za to je bio, da su društva sada imala mogućnost, da sama stavu molbu za subvencije. Uz to se je znanje tako dobro širilo, da su društva mogla samostalno agirati ili da su imala na raspolaganje profesore iz Hrvatske. Ako su člani grupe vlasnici instrumentov, onda društvo ima manje potreboće za subvencije (Ča se točno sve more financirati pomoću subvencijav ćemo još točno razložiti u ovom Glasilu).

Danas je uloga HKD-a na tamburaškom i folklornom sektoru ta, da se HKD skrbi za mogućnosti, kade se sastaju ljudi i grupe. Tako neredovito organizira tamburaški i folklorni festival. A svako ljeto su tamburaške grupe atrakcija ljetne priredbe "Tamburica uz oganj" u sridnjem Gradišću.

Ovo povezivanje, djelovanje na manjinsko-političkom sektoru, a osebujno projekti za dicu i mlade su danas centralne teme djelovanja HKD-a. Kako se to sve financira i organizira, je daljnja tema ovoga Glasila.

Savjet za hrvatsku narodnu grupu

Glavna uloga Savjeta za narodnu grupu Gradišćanskih Hrvatov po zakonu je savjetovanje Saveznoga kancelarstva i vlade u posli, ki naližu narodnu grupu. Savjet bi po zakonu mogao savjetovati i Zemaljsku vladu, ako bi ona to željila (VoGrG § 3 Abs. 2).

Formalno je tako, da Savezna vlada imenuje člane Savjeta. Polovica mjest je rezervirana za osobe, ke su predložene od gradišćanskohrvatskih društava (VoGrG § 4 Abs. 3).

Aktualni Savjet ima ukupno 24 člane. 12 je nominirano od gradišćanskohrvatskih društava (VoGrG § 4 Abs. 2 Z 2), deset od strankov (VoGrG § 4 Abs. 2 Z 1) a dva od crikve (VoGrG § 4 Abs. 2 Z 3). Tim da u "nadstranačkoj kuriji" sidu i predsjednici jedne ÖVP-organizacije i jedne SPÖ-organizacije, ki su u svoji općina još i načelnici, zapravo stranke imaju (već od) pol mandatarov u Savjetu pod kontrolom.

Člani aktualnoga Savjeta, ki ima još mandat do jeseni 2017., su sljedeće osobe (grafika na desno):

Ako si pogledamo ov pregled, onda je odmah jasno, zač se (legitimna) potribovanja članov na generalnoj sjednici HKD-a teško moru realizirati: od 24 članov imaju samo tri moralnu odgovornost da svoje odluke napravu u smislu HKD-a.

Ka društva su bila pozvana, da napravu predloge za člane Savjeta?

Društva ka su pozvana da nominiraju Savjetnike moraju po Zakonu o narodni grupa imati u svoji pravili namjeru, da zastupaju interes narode grupe i moraju biti reprezentativna za narodnu grupu. Kako se ta "reprezentativnost" definira, to u zakonu ne stoji.

Prošli put su sljedeća društva bila pozvana, da predložu imena:

- Djelatna zajednica hrvatskih komu-

- nalnih političarov u Gradišću (DZ)
- Bildungswerk der Burgenländischen Kroaten (DOGH)
- Hrvatsko kulturno društvo u Gradišću (HKD)
- Hrvatsko štamparsko društvo (HŠtD)
- Kroatiches Kultur- und Dokumentationszentrum im Burgenland (HKDC)
- Kulturna zadruga (KUGA)
- Präsidium der SPÖ-Mandatare aus kroatischen und gemischtsprachigen Gemeinden im Burgenland (Prezidij)
- Tamburaški orkestar i zbor Pinkovac (TOP)
- Narodna visoka škola Gradišćanskih Hrvatov (HNVŠ)
- Znanstveni institut Gradišćanskih Hrvatov (ZIGH)
- Hrvatsko gradišćansko kulturno dru-

štvo – Beč (HGKD)

- Hrvatski centar (HC)
- Hrvatski akademski klub (HAK)

Kako da je Tamburaški orkestar i zbor Pinkovac na ovoj listi, ka je skoro identična s onom, na koj su nabrojena "velika" nadregionalna društva? To društvo ćemo najti i med onimi društvima, ka dostaju već od 10.000 eurov subvencije. To je zbog toga, ar to seosko tamburaško društvo vodi projekt "Tamburaška muzička škola jug", ki omogućuje podučavanje tamburaškoga naraščaja u cijelom južnom Gradišću i tako igra ulogu nadregionalnoga društva. Današnja i bivša mjesta podučavanja ove decentralne škole uključiraju Pinkovac, Novu Goru, Stinjake, Bandal, Čemba, Bortu i Veliki Medveš.

	ime	selo	nominiran/a od
društva	načelnik Hanzi Balogh	Filež	SPÖ
	načelnik Kurt Fischer	Pajngrt	SPÖ
	načelnik Johann Frank	Klimpuh	SPÖ
	općinski odbornik Hans Linzer	Veliki Borištof	SPÖ
	načelnik Helmut Zakall	Cogrštof	SPÖ
	načelnik Rudi Berlaković	Veliki Borištof	ÖVP
	općinski odbornik Štefan Bubić, BA	Uzlop	ÖVP
	općinska tanačnica Marijana Herić	Čemba	ÖVP
	općinski odbornik mag. Martin Miletić	Novo Selo	ÖVP
	vicenačelnik Viktor Kuzmić	Gerištof	ÖVP i SPÖ
crikva	dijakon, mag. Vili Jandrišić	Pinkovac	katoličanska crikva
	nadzornik za vjeronauk Štefan Bubić	Uzlop	katoličanska crikva
stranke	mag. Joži Buranić	Mjenovo	HKD, DOGH, ZIGH
	načelnik Viktor Hergović	Trajštof	Prezidij (SPÖ)
	mag. (FH) Harald Horvat	Mučindrof	HKDC
	ddr. Stanko Horvat	Veliki Borištof	HKD, DOGH, ZIGH
	Martin Ivančić	Cogrštof	HKDC
	dr. Harald Ladić	Novo Selo	HNVŠ
	Joško Meršić	Filež	HNVŠ
	mag. Ivica Mikula	Beč	HŠtD, HC, HGKD
	Gabriela Novak Karall	Beč	HGKD, HC, KUGA
	načelnik Leo Radaković	Pinkovac	DZ (ÖVP), PAIN, TOP
	mag. Terezija Stoišić	Beč	HAK, HC, HGKD
	Matthias Wagner, MSc	Pinkovac	TOP, HAK, HKD

Prvi Savjet za hrvatsku narodnu grupu

	ime	selo	imenovano
društva	Norbert Daraboš	Mjenovo	SPÖ
	Alfred Grandić	Stinjaki	SPÖ
	Ernst Piller	Rasporak	SPÖ
	Hanzi Šutrić	Pandrof	SPÖ
	Alfred Vuković	Rasporak	SPÖ
	Niki Berlaković	Šuševno	ÖVP
	Demeter Kancz	Frakanava	ÖVP
	Leo Radaković, od 1995. Štefan Mikula	Pinkovac/Novo Selo	ÖVP
	Mate Fritz	Cogrštof	ÖVP
	Belo Rešetar	Čajta	ÖVP
crikva	Egidije Živković	Željezno	crikva
	Joško Palković, od 1996. Branko Kornfeind	Vincjet/Pandrof	crikva
stranke	Zlatka Gieler	Trajštof	HKD
	Valentin Grandić	Željezno	HKD
	Jelka Perušić	Dolnja Pulja	HKD
	Mirko Berlaković	Veliki Borištof	HŠtD
	Franjo Schruiff od okt. 1993. Manfred Čenar	Uzlop/Dolnja Pulja	HAK
	Franjo Palković, od 1995. Gerlinde Stern-Pauer	Beč/Beč	HGKD
	Martin Ivančić	Cogrštof	HKDC
	Rudi Tomšić	Rasporak	HKDC
	Edita Mühlgaszner	Čemba	HNVŠ
	Toni Berlaković	Pandrof	Zora*
	Štefan Pavetić, od 1995. Leo Radaković	Filež/Pinkovac	DZ
	Walter Prior	Cindrof	Prezidij

*Zora - društvo gradišćanskih pedagoga, već nije aktivno

➔ Od čega odvisi, ke političke stranke imaju koliko mandata?

Kod sastavljanja Savjeta 2013. su koristili rezultate izborov za općinski tanač 2012., izborov za Zemaljski sabor 2010. i za tendenciju rezultata izborov u Narodni tanač 2008. u "autohtonom naselju" (mišanojezična sela). Ovi broji se dilu po D'Hondtovom sistemu u mandate. Kako se rezultati ovih izborov točno kombiniraju prije nego se računa po D'Hondtu, to nije bilo za istražiti.

Gdo nastane predsjednik Savjeta?

Svaki savjet si po Zakonu o narodni grupa sam daje poslovni red (VoGrG § 5 Abs. 2). U istom paragrafu stoji, da predsjednik mora biti iz kruga onih Savjetnikov, ki su nominirani od društav (VoGrG § 5 Abs. 1). Mandat predsjednika dura po poslovnom redu jedno ljeto.

Upeljali su rotaciju predsjedništva med društvi u četveroljetnoj periodi, ka momentano izgleda ovako:

	predsjednik	potpredsjednik
2014	Stanko Horvat HKD	Martin Ivančić HKDC
2015	Martin Ivančić HKDC	Leo Radaković DZ
2016	Leo Radaković DZ	Martin Ivančić HKDC
2017	Martin Ivančić HKDC	Stanko Horvat HKD

Za to, da se kod odibiranja predsjednika ništ ne stane, ča peljači političkih frakcijov ne kanu, je odgovoran § 5 od. 3 poslovnoga reda: **Glasuje se otvoreno**. Ako bi posebno jedan član Savjeta, ki je nominiran od strankov, glasovao suprotivno tomu ča si peljač frakcije predstavi, onda se to odmah vidi.

IMPRESUM

Nakladnik i vlasnik medija: Hrvatsko kulturno društvo u Gradišću (Kroatischer Kulturverein im Burgenland); glavni sastavljač broja: Matthias Wagner; izdavač: odbor HKD-a; svi: Ulica dr. Lovre Karall-a 23, 7000 Željezno/Eisenstadt; tisak: Wograndl, Mattersburg/Matrštof. Izdavanje Glasila podupira Savezno kancelarstvo iz lonca za narodne grupe. Gefördert vom BKA aus Mitteln der Volksgruppenförderung.

Prva, konstituirajuća sjednica Savjeta za hrvatsku narodnu grupu 3. augusta 1993. ljeta u Saveznom kancelarstvu u Beču.

Na livos slici: zastupnici Hrvatskoga kulturnoga društva dr. Valentin Grandić i mag. Zlatka Gieler, zastupnici Narodne stranke dipl. inž. Niki Berlaković, Demeter Kancz, Mate Fritz i Belo Rešetar.

Na desnoj slici: direktor Ureda gradišćanske zemaljske vlade dr. Robert Tauber, šef Ustavne službe Kancelarstva, sadašnji predsjednik Ustavnoga suda dr. Gerhart Holzinger, zemaljski poglavar Gradišća Karl Stix kot i ondašnji savezni kancelar dr. Franz Vranitzky

Sistem subvencijov za narodnu grupu

Svako ljeto, početkom protulića, se more pregledati jedna tabela u Hrvatski novina. Popisana su društva, ka su stavila molbu za subvencije, i koliko pinez su pojedina društva dostala.

Nekoliko ljudi misli, da se ta svota uplati na konto toga društva i da društva s timi pinezi moru djelati ča kanu. Ali to nije tako. Dokle je črno na bijelom, da društvo ne triba Kancelarstvu vratiti nijedan dio tih pinez projde već od ljeto dan. U sljedeći odlomki ćemo Vam grubno predstaviti, ča se mora djelati, da se dostane subvencija.

Molba za subvenciju

Početak svakoga ljeta hrvatska društva i Savjetnici dostanu pismo Kancelarstva, u kom piše termin do kada se moru staviti molbe za podupiranje za narodne grupe. Ta termin je obično početkom februara.

Molbe se stavu dvimi formulari: U prvoga se upišu opće informacije o društvu. Drugi formular se za svaki projekt mora ispuniti pojedinačno (projekti HKD-a 2016. čedu se još predstaviti u ovom Glasilu). U ta formular se (po nimšku) upišu informacije o konkretnom projektu. Uz drugo su to sljedeće informacije (**Primjeri** za informacije su preuzeti od jedne molbe, ka zaistinu egzistira, ali **nije od HKD-a**):

- **Titel/Kurzbeschreibung des Vorhabens**
Werbeträger Warnwesten mit dem Aufdruck "PAZI NA ME"
- **Verantwortliche/r für das Vorhaben**
- **Kurzbeschreibung des Vorhabens**
... die Menschen in den kroatischen Orten motivieren, sich zur Zweisprachigkeit zu bekennen und letztendlich auch aktiv unterstützen. Im Rahmen des Projektes werden Werbemittel (Warnwesten) hergestellt, die von Kindergartenkindern getragen werden können...
- **Benennen Sie die Zielgruppe(n) des Vorhabens**

... Kinder der zweisprachigen Kindergärten ...

- **Welche Ausgangslage bzw. welches Problem war auslösend für das Vorhaben?**

Die Kinder sollen bereits im Kindergarten auf die Wichtigkeit der Zweisprachigkeit aufmerksam gemacht werden.

- **Welche Ziele sollen mit dem Vorhaben erreicht werden?**

Durch das Tragen der Jacken soll die Bevölkerung ... darauf aufmerksam gemacht werden, sich zur Zweisprachigkeit zu bekennen und letztendlich auch zu unterstützen.

- **Welche Maßnahmen und Aktivitäten sind notwendig, um das/die Projektziel/e zu erreichen?**

Erstellung und Gestaltung der Aufschriften, Beauftragung des Druckes, Verteilung in den Kindergärten

- **An welchen Resultaten und Indikatoren wird der Erfolg des Vorhabens geprüft?**

Kommunikation mit den Gemeinden, Rückmeldungen bzw. Reaktionen aus der jeweiligen Bevölkerung erfragen.

- **Finanzierungsplan (Gesamtkosten, Eigenmittel, Drittmittel, Einnahmen, Beantragter Förderungsbetrag)**

Gesamtkosten: € 3.600

Eigenmittel: € 0

Drittmittel: € 0

Einnahmen: € 0

Beantragter Förderungsbetrag: € 3.600

- **Aufgliederung der Gesamtkosten des Vorhabens**

Honorar Grafik u. Druckvorlage: € 600

Produktion: € 3.000

- **Begründung, warum das Vorhaben ohne Förderung aus Bundesmitteln nicht oder nicht im notwendigen Umfang durchgeführt werden kann.**

... Aufgrund der budgetären Lage der Gemeinden übersteigen die Kosten den finanziellen Rahmen.

Predlog Savjeta

Čim je istekao rok za molbe, činovnici Kancelarstva napravu dvi kopije svih

molbov, ke se izruču predsjedniku i potpredsjedniku Savjeta, da bi je širili med Savjetnici. Savjetnici onda moraju pregledati i ocijeniti sve molbe. Ovo ljeto (2016.) su 34 društva predložila ukupno 101 projekt.

Konačno se sazove sjednica Savjeta, na koj se po diskusiji na temelju znanja Savjetnikov napravi preporuka za Kancelarstvo, kako podeliti sredstva. Člani Savjeta preporuču Kancelarstvu projekte, ki neka dostanu sredstva kot i višinu svote.

Tako barem u teoriji.

Realitet je takov, da samo nekoliko Savjetnikov stvarno pregleda molbe. Većina se nasloni na mišljenje peljačev svoje (partijske) "frakcije". Isto tako se kasnije ne diskutira o projekti, nego samo, kako velika je svota za svako društvo. To znači, da je svejedno jeli ima neko društvo vridan, dobar ili inovativan projekt (na primjer mjenovski mjuzikl 2014.): Na svotu podupiranja to ne utiče. Zapravo se je upeljao jedan "cjenik":

Prvič se razlikuje med seoskimi i nadregionalnim društvima. Nadregionalna društva dostanu već subvencije nego društva, ka svoje djelovanje centriraju na jedno selo. Drugič se razlikuje vrst društva:

Seoska društva:

Tamburaško društvo: € 2.500

Kulturno društvo: € 2.500

Kazališno društvo: € 1.500

Zbor: € 1.000

Klapa: € 500

Nadregionalna društva

Svota za nadregionalna društva je dogovorena pred već od deset ljet od tadašnjega Savjeta i je u glavnom ostala ista. Odvisno od toga, koliko manjih društav zaprosi subvenciju, svako veliko društvo dostane već ili manje nego "obično".

➤ Neki od Vas čedu se sigurno pitati, zač se ne diskutira o projektu? Zač se ne koordinira djelovanje, ako je jur potribno da imamo toliko društav?

Da bi mogli najti na to odgovor, moramo početi s konstituiranjem prvoga Savjeta 1993. Glavni uzrok za to da se je stoprv 16 ljet po zaključenju Zakona o narodni grupa konstituirao prvi Savjet (vidite popis na 4. strani) je bio, da se polag Zakona o narodni grupa kotrigr Savjeta moraju zalagati za ispunjenje ciljev toga Zakona, ki je skraćivao prava iz Člana 7 Državnoga ugovora. Uzrok je bio i ta, da je vladala strašna klima kot posljedica borbe med asimilacijskom frakcijom i onimi, ki su se tomu htli suprotstaviti. Uzrok je bio i ta, kako si je Kancelarstvo pred-

Savezno kancelarstvo si pozove kotrige, ki čedu siditi u Savjetu za hrvatsku narodnu grupu

stavilo podiljenje mjest u Savjetu za hrvatsku narodnu grupu. Savezno kancelarstvo je 7. aprila 1986. ljeta predložilo, neka budu u Savjetu sidile odz dol napomenute 24 peršone:

Iako je prošlo već od 20 ljet, i skoro svi člani Savjeta od onda su se jur izminili, ostaje pitanje, zač se sada djelovanje ne reorganizira? To najbolje pitajte kotrige Savjeta, imena sada poznate.

Na svaki način Savjet konačno zaključi jedino podiljenje subvencijov na društva, a ostalo djelaju činovniki Kancelarstva.

Savjet po volji Kancelarstva, ki se 1986. ljeta nije formirao

	ime	selo	frakcija	
stranke	Poslanica u Sabor Agnes Prandler	Gerištof	SPÖ	
	Poslanik u Sabor Ernst Piller	Rasporak		
	Savezni savjetnik Gerhard Frasz	Štikapron		
	općinski tanačnik Hanzi Balogh	Filež		
	načelnik Rudi Golubić	Trajštof		
	vicenačelnik Johann Konradt	Pinkovac		
	općinski tanačnik mag. Feliks Miletić	Novo Selo	ÖVP	
	općinski tanačnik Franc Kaiser	Vulkaprodrštof		
	inž. Štefan Šolić	Veliki Borištof		
načelnik Fric Stubić	Pinkovac			
crikva	dr. Leo Stubić	Vulkaprodrštof/Pinkovac	crikva	
	naddesetnik Karlo Gregorić	Vorištan/Suševo		
društva	dr. Ivan Müller	Željezno/Borištof	HKD	
	dir. Feliks Vančić	Dolnja Pulja		
	dir. Fric Martinković	Vincjet		
	prof. Zlatka Gieler	Trajštof		
	dr. Herbert Gassner	Celindof		
	načelnik Ferdinand Grandić	Stinjaki		Prezidij
	načelnik Valter Prior	Cindrof		
	načelnik Peter Schmitl	Vorištan		
	načelnik Franc Krammer	Pandrof		
	načelnik Rudi Ivanšić	Rasporak		
	Joži Gerbašić	Beč/Gerištof	HGKD	
	mag. Marijana Grandić	Beč/Stinjaki	HAK	

Ugovori Kancelarstva

Činovniki Kancelarstva točno pregledaju sve molbe: Je li paše kalkulacija, za ke stvari ili dugovanja se je zaprosilo pinez, itd. Po opći pravili za subvencije za narodne grupe se neke stvari ne podupiraju. Tako na primjer nije moguće da se plati subvencijom jilo, pilo i soba u hotelu.

Koliko pinez se dozvoli za neki projekt ne odvisi od odluke Savjeta, nego od ocjene činovnikov Saveznoga kancelarstva. Ako su oni mišljenja, da jedan projekt nije vridan podupiranja ili da nima stroške, ki se moru po pravili podupirati, onda moru odbiti molbu za podupiranje.

Ako falu informacije, onda se upitaju kod društva, ko je postavilo molbu. Kad je sve u redu, onda društvo dostane od Kancelarstva ponudu za ugovor o podupiranju. U tom ugovoru je točno zapisano, ča se smi djelati odredjenimi sredstvi. Moguće je, da jedno društvo dostane subvenciju razdiljeno na već ugovorov. Sadržaj jednoga ugovora je na primjer (grubno) sljedeći: ➤

Potpuna svota subvencije: € 40.000		
Naslov projekta	Maksimalna svota, ka se smi koristiti za projekt	Zač se smu koristiti sredstva
Glasilno	€ 10.800	Honorari, tisak, poštarina
Hrvatski kemp	€ 3.200	Stroški personala za gradišćanskohrvatske učitelje i podvarače, najam dvorane, najam busa, osiguranje
Jezični tečaj na Stinjaki	€ 7.900	Stroški personala za gradišćanskohrvatske učitelje i podvarače, osiguranje, najam busa, najam dvorane, stroški za kopiranje u okviru projekta i poštarina, materijal za kreativnost
Jezični tečaj u Hrvatskoj	€ 8.500	Stroški personala za gradišćanskohrvatske učitelje i podvarače, najam dvorane, najam busa, osiguranje, stroški za kopiranje u okviru projekta i poštarina, materijal za kreativnost
GRAJAM	€ 5.800	Honorar za jurore, peljanje projekta i muzička pratnja, najam dvorane, najam busa, tisak i poštarina za hrvatske ili dvojezične pozivnice, AKM
Košić	Svota ka fali na € 40.000. Sredstva ka se ne potrošu kod ostalih projektova, se moru koristiti kod ovoga projekta.	Stroški personala za gradišćanskohrvatske pedagoge sa stručnom kvalifikacijom

Maksimalnu svotu, ka se more trošiti za jedan projekt, isto definira Kancelarstvo. Ako je jedno društvo ukupno

prosilo za sve projekte višu svotu od one, ku su konačno dozvolili, onda more Kancelarstvo definirati ove "granice". Ako je odnos med društvom i odgovornimi činovniki u redu, onda se društvo uveže u odluku. Ali zadnju rič imaju činovniki.

Obračun

Daljnje informacije na ugovoru sadržavaju u prvom redu način obračunavanja. Rok za obračun je obično do 31. januara sljedećega ljeta. Točan opis evaluacije je isto dio obračuna (na primjer koliko dice je bilo, ča su roditelji rekli). U glavnom se mora dati izvještaj s rezultati onih mjerov, ke ste zapisali na molbi kot odgovor na pitanje: *An welchen Resultaten und Indikatoren wird der Erfolg des Vorhabens geprüft?*

Nadalje se moraju poslati na Kancelarstvo sve potvrde računov, da je kontroliraju. Ako se transferiraju pinezi putem banke, onda se moraju priložiti odgovarajući izvatzki konta.

Paziti se mora i na malenkosti: Ako u ugovoru stoji, da se plaćaju honorari, onda se osobe nesmu najaviti, ar onda se zovu "stroški personala". Pojedini

projekti nesmu pozitivno bilancirati, ar svaki dobitak se mora platiti Kancelarstvu.

Ako društvo dostane takozvanu "Basisförderung" (na primjer: najam prostorijov, sekretari, itd.) onda cijelo društvo nesmi kroz jedno ljeto bilancirati pozitivno. Iako se jedno ljeto napravi deficit, se drugo ljeto ta deficit nesmi izjednačiti, dokle se prima "Basisförderung".

Općenito se more reć, da se financijsko stanje društav, ka dostaju subvencije, jako oštro i točno kontrolira. Knjigovodstvo mora biti apsolutno u redu. Posebno zbog knjigovodstva i obračuna bi se veljek ćutilo poboljšanje kod djelovanja, ako bi se složila društva: U svakom većem društvu se potroši najmanje polovica jedne pune djelatne snage za obračun i knjigovodstvo.

Kad je obračun završen, onda počne čekanje: Ćedu sve priznati? Moramo nešto najzad platiti? Ako da, koliko? Odgovor na ova pitanja društvo obično dostane već od ljeto dan kasnije...

HKD je za hrvatske kazališne grupe stvorio Dramoteku, u koj si one moru pogledati i posuditi kazališne kusiće

Projekti društav za 2016. ljetu,

HKD - Hrvatsko kulturno društvo u Gradišću

Kroatischer Kulturverein im Burgenland, gegr. 1929
Show more

Uploads

whisper challenge (tečaj na Stinjaki 2016.)
39 views • 2 weeks ago

HKD - Biciklanje 2016. (sredina)
72 views • 3 weeks ago

Created playlists

Tečaj na Stinjaki 2016.

GRAJAM 2016 - finale

Društvo	molba	predlog Savjeta
HKD - Hrvatsko kulturno društvo u Gradišću	€ 151.700	€ 147.000
Personal (sekretarice) Košić (hrvatsko podvaranje za dicu) Glasilo (društveni list) Zidni kalendar za 2017. Dički hrvatski kemp u Velikom Borištofu Hrvatski tajedan na Stinjaki Jezični tečaj u Hrvatskoj GRAJAM (naticanje u jačenju za dicu) Youtube kanal "mladi za mlade" Hrvatska biblioteka i videoteka igrokazov TANAGH (tamburaški notni arhiv)		
HKDC – Hrvatski kulturni i dokument. centar	163.010	147.000
Personal (sekretarice) i ured (najam, materijal za ured) Hrvatski u mediji (hrvatski članci u nimški novina) Poboljšana tranzicija (iz čuvarnice u osnovnu školu) Istraživanje dijalektov Hrvatski kulinarij (kuharska knjiga) Na putu 2 (školska knjiga) Arhiv i dokumentacija		
HŠtD – Hrvatsko štamparsko društvo	€ 167.000	€ 143.000
Hrvatske novine (tisak, sekretarice, poštarina, itd.) Kalendar "Gradišće" Knjiga "Zbornik Nikola Benčić"		
Hrvatski centar u Beču	€ 112.000	€ 103.000
Ured i prostorije (najam) Personal (dvi sekretarice)		
Željezanska biškupija – Glasnik	€ 145.000	€ 100.000
Glasnik (tisak, honorari, poštarina) Publikacije, priredbe, podloge		
HNVŠ – Narodna visoka škola Grad. Hrvatov	€ 100.000	€ 100.000
Personal (sekretarica) i ured (najam, materijal za ured) Jezični tečajji gradišćansko-hrvatskoga jezika MiniMulti i MiniMulti Digital Slikovnica – mesopust (stolni kalendar) Dvojezična dička knjiga		
KUGA – Kulturna zadruga Veliki Borištof	€ 98.700	€ 91.000
Croatisada Muzičko-kreativni tečajji Predstave igrokazov Dički zbor Jezična staza Izložbe Muzičke priredbe Dokumentacija aktualnih večerov		
Folklor Kuga4Kids Otpravina Jezični tečajji, tečajji za gibanje i tanac Aktualni večeri Mlada kultura Musical "Villa Mila" - prvi dio		

za koje je Savjet predložio podupiranje

Društvo	molba	predlog Savjeta
Djelatna zajednica hrv. komunalnih političarova	€ 67.000	€ 60.000
Personal (sekretar) i ured (najam) Pop-rock-festival (i Hrvatska noć) Publikacije i štampana izdanja Kulturni ciklus "Naš zavičaj" Regionalne konferencije i izložbe		
ZIGH – Znanstveni institut Grad. Hrvatov	€ 44.800	€ 36.000
Personal (sekretarica) i ured (najam) Online rječnik Virtualni časopis za mladinu		
PAIN – Panonski institut Pinkovac	€ 37.002	€ 27.000
Panonska ljetna knjiga Panonski list		
TOP-TMŠJ – Tamburaški orkestar i zbor Pinkovac	€ 35.000	€ 31.000
Tamburaška muzička škola Jug (TMŠJ) – redovito podučavanje tamburašev i zborov u Pinkovcu, Novoj Gori, Bandolu, Čembi i Borti		
HAK – Hrvatski akademski klub	€ 23.000	€ 23.000
Dan mladine Novi glas (časopis) Hakovski večeri		
HGKD – Hrvatsko grad. kulturno društvo u Beču	€ 26.700	€ 24.000
Dvojezična diča grupa Viverica Tečaj i priredbe za dicu Zbor "Otvorena srca" Hrvatski kiritof		
Prezidij SP-mandatarov	€ 21.900	€ 21.000
Ured (najam) Ritmički odgoj Dvojezična publikacija sigurnosni prsluk za dicu u čuvarnica		
DOGH – Društvo za obrazovanje GH	€ 33.200	€ 17.000
Hrvatski tanci Jezični tečaj Online - portal za Hrvate Predavanja Tamburaški tečaj Zajačimo si		

ZELENJAKI - Geritshof/Kroatisch Gereshdorf

KOLOVOZ		2012	AUGUST
1	Srijeda	12	Četvrtak
2	Četvrtak	13	Petak
3	Petak	14	Subota
4	Subota	15	Nedjelja
5	Nedjelja	16	1. dan
6	1. dan	17	2. dan
7	2. dan	18	3. dan
8	3. dan	19	4. dan
9	4. dan	20	5. dan
10	5. dan	21	6. dan
11	6. dan	22	7. dan

HRVATSKO KULTURNO DRUŠTVO U GRADIŠĆU
7000 Zlatna, dr. L. Karadžića 33, tel. 03087/065 900; faks 03087/065 901; www.hkd.hr

Glasiilo
Hrvatskoga kulturnoga društva u Gradišću

Stanje HKD-a

Kako izgleda u HKD-u? HKD je u zadnji peti ljeti morao dosta podnositi, ne samo da su subvencije za djelovanje ljeta dugo nastajale sve manje. Kad je išao bivši generalni sekretar u mirovinu, nam zemaljska vlada već nije odobrila živu subvenciju (vidi članak o "živjoj subvenciji na desnoj strani).

Prije smo imali uz generalnoga sekretara četire zaposlene sekretarice, dvi u uredu u Željeznu, jednu u sredini i jednu u našem uredu u Borti u južnom Gradišću. Ukupno je stalo na raspolaganje 100 uri djelatne snage u tajednu, ku smo mogli koristiti za plodno djelovanje. Kroz subvencije se je moralo financirati samo 60 uri, ar 40 uri generalnoga sekretara je bilo financirano kroz "živju subvenciju". Plaća zaposlenih raste svako ljetu s inflacijom, a subvencija od strane Kancelarstva ne. Kod žive subvencije ta problem nije postojao, ar nije društvo bilo odgovorno za plaću. Isto tako se mora na to misliti, da HKD plaća zbočne stroške plaće (Lohnnebenkosten). Ova svota je puno veća nego ona, ku naši zaposleni dostanu uplaćeno na konto.

Danas imamo samo tri sekretarice, ke posluju najmanje 80 uri u tajednu. Sve financiramo pomoću subvencije Saveznoga kancelarstva. Problem je očitvidan: Kroz subvencije Saveznoga kancelarstva se namjesto 60 djelatnih ur

mora sada financirati 80 ur. Plaće svako ljetu s inflacijom rastu a subvencija ne.

Zač tribamo uopće ured? Društvo kot HKD se ne more peljati u slobodnom vrimentu. Profesionalno djelovanje nije moguće bez profesionalne infrastrukture. Tomu slišu ured i sekretarijat. Samo za knjigovodstvo i osiguranje subvencijov se mora zaposliti jedna osoba na poludnevnoj bazi.

Jedan važan posao ureda je pripravljanje dokumentov i informacijov. Tako odgovorni funkcionari, ki ulažu svoje slobodno vrime, imaju sve, ča im je potrebno za odluke. Nesmimo zabiti, da HKD po financijskom prometu ima veličinu maloga poduzeća, a uspješno poduzeće isto nigdo nebi držao za hobi.

Financijske izazove imamo pod kontrolom pomoću skraćenja opsega naših projektov. Ali to ima svoju cijenu: U vrimentu, kada se društvo mora i želji modernizirati, falu sredstva za investicije. Najtužnije je, kad mladi aktivisti ki bi imali inovativne ideje dođu u naš ured i mi je ne moremo podupirati. Ipak, velikim idealizmom zaposlenih sekretaric i dobrovoljnih funkcionarov pokušavamo napraviti najbolje, iako ne napredujemo tako brzo, kot smo si to sami željili i predstavili.

Ča smo u zadnji ljeti sve napravili, ćemo predstaviti na dođući stranica.

Potrebno saniranje društvenoga doma u Karallovj ulici u Željeznu

Ča je živa subvencija?

Žive subvencije zovemo one osobe, ke su na papiru zaposlene u javnoj upravi (na primjer kod Zemaljskoga školskoga savjeta) i čija djelatna snaga stoji na raspolaganje nekomu hrvatskomu društvu. Tako je HKD imao skoro 30 ljet dugo (do njegovoga umirovljenja) Matu Klikovića. HKD se nije morao skrbiti za njegovu financiranje i njegovu plaću. Danas još djelaju – bolje postoju – tri žive subvencije za gradišćanskohrvatska društva i institucije:

- Agnjica Bubić u Hrvatskoj sekciji biskupije Željezno
- Petar Tyran je glavni urednik Hrvatskih novin i tako služi Hrvatskomu štamparskomu društvu
- Helmut Zakall, načelnik Cogrštofa, ki je nadomjestio Gerharda Steiera u uredu organizacije "Präsidium der SPÖ-Mandatere aus kroatischen und gemischtsprachigen Gemeinden im Burgenland"

Matu Klikovića je plaćala država, Matthiasa Wagnera plaća HKD

Momentano hrvatska društva očekuju, da ostale žive subvencije isto već nećedu nadomjestiti, kad budu peršone, uz ke je vezana subvencija, išle u mirovinu. Da ćedu biskupija i SPÖ imati dost financijskih sredstav da moru djelovati dalje, je jasno. Najveće poteškoće će imati Hrvatsko štamparsko društvo, ar momentanimi sredstvi kumaj financira troške štampanja i poštarine a kamoli novoga glavnoga urednika.

Djelovanje HKD-a i projekti za 2016. ljetu

HKD je uz Hrvatsko štamparsko društvo i Kugu društvo, ko je vlasnik svojih društvenih prostorijov. Ostala "velika" društva plaćaju izmed € 6.300 i € 59.500 u ljetu za najam prostorijov.

Ali zato, ča si svako ljetu zašparamo najam, se moramo skrbiti za svoj stan. U prošli dvi ljeti se je u mali koraki počelo djelati na obnavljanju ureda u Željeznu. Kod ovoga posla su sekretarice preuzele velik dio, ar su pregledale dokumente i je nosile simo-tamo dokle smo sobe u pivnici jednu za drugom sanirali i obnovili. Pred svim najveća soba je trpila od vlage. Ona već nije bila za koristiti. Sada ju koristimo kot skladišće za sva izdanja HKD-a. Ov posao je bio mučan i još nije završen. Dosta vremena nas je stao, ali nigdo ne vidi rezultat, ako ne dojde u Društvo na posjet.

Drugo veliko gradilišće u HKD-u je biblioteka. Sada reorganiziramo i sastavljamo popis u elektronsku datarnicu. Ov posao se zbog ograničenih sredstava sada vuče već od pet ljet. Izvan toga se moraju pripremiti dodatne prostorije, ar je inventar knjig nastao prevelik za tu malu sobu, ku smo do sada koristili za biblioteku.

Projekti 2016.

Uz Savezno kancelarstvo i druge organizacije, kot na primjer Ministarstvo za obrazovanje, podupiraju djelovanje HKD-a. Uz financiranje naše infrastrukture (sekretarice, materijal u uredu, proizvodni stroški, itd.) omogućuju 2016. ljeta sljedeće projekte:

- Aktivnosti i predavanja s gradišćansko-hrvatskim kontekstom u dvojezični seli (npr. "Zajačimo si")
- Košić: Hrvatsko podvaranje dice po školi (školski kompleks Veliki Borištof, Mjenovo, Dolnja Pulja) ili na vikend (Uzlop).
- Izdavanje društvenoga lista "Glasilo" (broj izdanj smo skratili od šest na četire)

Novo uređeno skladišće za različna izdavanja Hrvatskoga kulturnoga društva u pivnici društvenoga doma u Željeznu

- Tradicionalni hrvatski kalendar za 2017. ljetu
- Dičji kemp u Velikom Borištofu (za dicu, ka dobro znaju hrvatski)
- Jezični tečaj u Stinjaki (i za dicu, ka slabo govori, ali se zanimaju za hrvatski jezik. Na ov tečaj se svako ljetu najavi med 40 i 50 dice)
- Jezični tečaj u Puli u Hrvatskoj: Kroz kooperaciju sa sveučilišćem u Puli moremo koristiti novi študentski dom i restoran kot i klimatizirane prostorije za podučavanje u zgradi fakulteta. Broj dice je od 49 u 2014. ljetu pao na 17 u 2015. ljetu. Ov tečaj trpi zbog konkurencije (tamburaških) društav (n.p. turneje ili skupni izleti) i jezičnih tajednov škol. Na žalost se tako marginalizira ta priredba HKD-a, kod ke se sastaje i upoznaje mladi na iz svih krajin Gradišća.
- GRAJAM (Gradišćanska jačka mladih): Naticanje u pjevanju za dicu. Pri jubilarnom, desetom GRAJAM-u u protuliću ovoga ljeta je sudjelivao rekordni broj zadnjih ljet od već od 70 dice. Na žalost se nisu najavili sudioniki u starosti od 15 i već ljet, iako je priredba kroz novi koncept i profesionalnu pozornicu u Kugi nastala atraktivnija.
- Youtube-kanal pod geslom "mladi za mlade": Cilj je, da se produciraju i sadržaji na gradišćansko-hrvatskom jeziku za Youtube. Onde se naša mladi na kreće, ali nijedno društvo ne producira redovito prinose za Youtube.
- Proširenje biblioteke i arhiva igrokazov
- Proširenje arhiva tamburaških partiturov
- Reprint i redigiranje rasprodanih knjižic s povidajkami ("Povidajke") u jednom izdanju
- Knjiga o povijesti Gradišćanskih Hrvatov: Školska knjiga na gradišćansko-hrvatskom jeziku, ka se more koristiti u dvojezični škola pri podučavanju povijesti.
- Dva Hrvatski bali 2016.
- Biciklanje kroz hrvatska sela sridnjega Gradišća i na Poljanci: U sredini je jako etablirana i obljudljena priredba, koj su se pridružila i druga seoska društva, ka se u svoji seli skrbu za jilo i pilo na štacija.
- Turnir hrvatskih ekipov kegljanja u sridnjem Gradišću
- Ciklus priredab "Tamburica uz oganj" u sridnjem Gradišću.

nastavak od 11. strani

↳ Ako nij dost pineznih sredstav iz podupiranja, onda HKD koristi svoje dohotke iz članarine ili prodavanja knjig, da realizira projekte. Kroz sve manje podupiranje iz subvencijov su članarina i prodavanje knjig dostali ključnu ulogu kod financiranja našega djelovanja.

Ostalo djelovanje

Nesmi se pozabiti ni manjinskopolitičko djelovanje. Funkcionari HKD-a se angažiraju posebno u vezi s članom 7 Državnoga ugovora iz 1955. ljeta (ovde još nije sve ispunjeno, iako je bivši ministar Ostermayer bio toga mišljenja) isto kot i kod reforme školskoga sistema (ako nas pozovu).

Jako na srcu nam leži i povezivanje Gradišćanskih Hrvatov u Austriji, Ugarskoj i Slovačkoj. To se je posebno kazalo pri priredba "Tamburaški i folklorni festival" i "Festival klapov u Gradišću".

Profit ili ne?

Iz financijskoga pogleda bi sigurno bilo bolje, ako bi HKD napravio već komer-

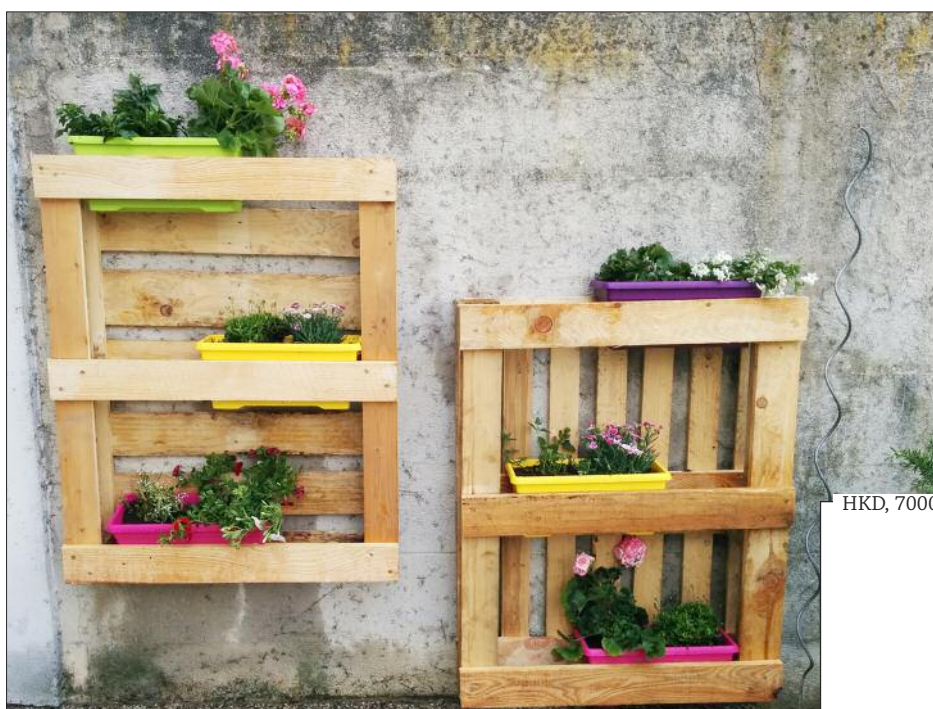
Novo uređeni arhiv Hrvatskoga kulturnoga društva u saniranoj pivnici

cijalnih izdanj, kot na primjer CD s poznatimi jačkami ili dvojezične knjige za djelovanje u "vrtići" (vidi sliku vrtića HKD-a).

HKD si dozvoljava ta luksuz, da ostvari projekte, od kih je osvidočen. O svakom projektu se u odboru intenzivno diskutira. Glavno pitanje nije "koliko pinez će nam to doprimiti?" nego "ima li to smisla za naš narod?".

Jedan primjer: Za App-projekt "Zajavimo si" za mobilne telefone i tablet-komputore je HKD investirao već od € 10.000. Ovu aplikaciju je društvo stavilo besplatno na raspolaganje, tako da bi se širila i dospila posebno na aparate mladine, ka je budućnost našega naroda. Kod ovoga projekta HKD ništ ne zaslužuje. Dodatno tomu je društvo moralo dugo čekati subvenciju: Savjet je 2013. jednoglasno odobrio predlog, ki je sadržavao ov projekt. U novembru Kancelarstvo još uvijek nije ponudilo ugovor za subvenciju i je reklo, da je ov projekt u narodnoj grupi problematičan. Iako se je konačno ispostavilo, da je samo jedna osoba imala problem, je Društvo do junija 2014. čekalo na pineze. Ako HKD nebi vjerovao u svoje projekte i se borio za nje, onda nebi bilo inovacije u djelovanju gradišćanskohrvatskih društav.

U zadnji ljeti je HKD preuzeo ulogu inovatora u gradišćanskohrvatskoj sceni, iako nas neke moćne snage koču iz nepoštenih motivov.

Vrtić, koga si je HKD uredio za svojim društvenim stanom u Željeznu

HKD, 7000 Eisenstadt/Željezno, Karallstraße/Karallova ulica 23